West-Friesland, 12 februari 2025

Beste collega raadsleden van de gemeenten in West-Friesland, regio Alkmaar en de kop van Noord-Holland,

Tijdens de regionale raadsledenbijeenkomst in West-Friesland hebben Jeroen Essen (Gemeente Stede Broec) en Margreet Keesman (Gemeente Enkhuizen) opgeroepen tot samenwerking rondom de kadernota's van de gemeenschappelijke regelingen. Naar aanleiding daarvan zijn twee mogelijke raadsinstrumenten verspreid. Inmiddels zijn deze, met dank aan onze griffies, uitgewerkt tot volwaardige voorstellen, die wij u hier op persoonlijke titel aanbieden.

In 2024 hebben meerdere gemeenteraden een winstwaarschuwing afgegeven vanwege het aankomende ravijnjaar 2026 met de oproep om met scenario's te komen om óók een bezuinigingsslag te kunnen maken bij de gemeenschappelijke regelingen.

Sommige gemeenschappelijke regelingen hebben aan de opdracht voldaan, andere gemeenschappelijke regelingen (nog) niet.

De regietafel heeft in het verleden afgesproken om een indexatie toe te passen van t-2.
Nu weten we allemaal dat de indexatie ongekend hoog is.

Dit betekent bijvoorbeeld voor gemeenten dat er vanwege de inhaalindexatie meer moet worden bijgeplust dan wat een bezuinigingstaakstelling van 5% zou opleveren.
Deze inhaalindexatie wordt door de landelijke overheid niet gecompenseerd. Mocht blijken dat de landelijke overheid hierop terugkomt dan kunnen we dit altijd rechttrekken bij de begrotingen of bij de najaars- of voorjaarsnota's.

Wij hebben voorgesteld om **eenmalig** de inhaalindexatie achterwege te laten.
Niet omdat de gemeenschappelijke regelingen hun werk niet goed doen, maar simpelweg omdat, vanwege het achterwege blijven van de landelijke compensatie, de leefbaarheid in onze eigen gemeenten zwaar onder druk komt te staan. We zien in de media nu al berichten over gemeenten die verstrekkende maatregelen moeten nemen waar inwoners direct de dupe van zijn.

In het amendement vragen we de besturen van de gemeenschappelijke regelingen om een concrete verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen t.o.v. 2025 (inclusief de indexatie maar exclusief de inhaalindexatie) van circa 5% op het totaal van de gemeenschappelijke regelingen.
De motie verzoekt de regietafel Noord-Holland Noord om te komen met een wijzigingsvoorstel op de FUGR waarin de bijstelling van het gemeentefonds voor loon- en prijsontwikkeling, het accres, wordt meegewogen in de indexatie, om te voorkomen dat we jaarlijks in deze zelfde discussie belanden.

Een waardevolle toevoeging is dat de gemeentelijke kadernota later nogmaals wordt getoetst aan de begroting 2026 van de GR-en, waardoor er meer tijd ontstaat voor een weloverwogen besluit in deze turbulente tijden.

Op de regionale raadsledenavond hebben wij ook gerefereerd aan de bijeenkomst van Professor Rob de Greef die hamert op het feit dat je alleen meer grip kunt krijgen op de gemeenschappelijke regelingen als je samenwerkt. (Binnenwerk Grip op Regionale Samenwerking)

Toch zien we momenteel dat verschillende fracties eigen raadsinstrumenten indienen, wat zonder gezamenlijke aanpak weinig kans van slagen heeft.

Daarom doen we opnieuw een dringende oproep: **laten we onze krachten bundelen!** Alleen samen kunnen we invloed uitoefenen op de gemeenschappelijke regelingen en zorgen voor een duurzame financiële koers.

We hopen dat u zich aansluit bij deze oproep en samen met zoveel mogelijk gemeenten een gezamenlijke zienswijze indient.

De twee raadsinstrumenten zijn bijgevoegd.

Collegiale groet,

Jeroen Essen E-mail: jeroen.essen@raad-stedebroec.nl
Margreet Keesman E-mail: ma.keesman@raadenkhuizen.nl